

Förslag till skötselplan för naturreservatet Rocksjön i Jönköpings kommun 2010-05-11

Syfte med områdesskyddet

Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara tätortsnära natur vid Rocksjön samt tillgodose rekreations- och friluftslivsbehov:

- Bevara natur av ursprunglig och skött karaktär i form av sumpskogar, våtmarker, sjö och vattendrag
- Upprätthålla den höga biologiska mångfalden i våtmarks-, vatten- och skogsområde
- Restaurera och sköta vattenområden och våtmarker och andra naturområden för att öka biologisk mångfald och arternas livskraft
- Tillgodose stadens och kommunens invånares samt besökares behov av rekreations- och friluftsområden i naturområden av ursprunglig karaktär

Beskrivning av området

Administrativa data

Namn	Rocksjön
Skyddsform	Naturreservat
Beslut om Natura 2000	Nej
IUCN-kategori	IV – Habitat/Artskyddsområde
Miljömål	Levande skogar, myllrande våtmarker, levande sjöar och vattendrag
Län	Jönköpings län
Kommun	Jönköping
Socken	Kristina och Ljungarum
Naturgeografisk region	Sydsvenska höglandets ostdel (13)
Karta	fastighetskarta: 7e1a terrängkarta: 7410
Lägesbeskrivning	Mellan stadsdelen Öster och Ryhovs sjukhusområde i centrala Jönköping. Rocksjöns mittpunkt är belägen drygt 1100 m SO Kristina kyrka och ca 1 km S Vättern.
Fastighet(er)	Gamla flygfältet 1:1 Kålgården 1:1 Ryhov 2:1 Ryhov 2:3 Ryhov 3:1

	Enda sakägaren är Jönköpings kommun
Markägarkategorier	Jönköpings kommun
Gräns	Enligt beslutskartan, bilaga 1.
Förvaltare	Jönköpings kommun
Areal	78 ha, varav vatten 39 ha

Markslag

Sumpskog	22 ha
Vatten	39 ha (endast Rocksjön)
Vattendrag	2 ha
Öppna våtmarker	13 ha
Sjöstrandsnår	3 ha
Klippt gräsmark, spänger, gång/cykelvägar mm	3 ha

Naturtyper

Natura 2000-habitat

Högstarrkärr	3,5 ha	7230 Rikkärr	2 ha
Vass	10 ha	9080 Lövsumpskog	7 ha
Lövsumpskog	20 ha	(9740 Skogsbevuxen myr)	1,5 ha
Myr	2 ha		
Vatten	41 ha		

Topografi, geologi och hydrologi m.m.

Topografin är tämligen platt. Höjdskillnader på några meter finns huvudsakligen vid utfyllnadsbranterna gentemot vägar, industrier och parker. Den högsta punkten (91 m ö h) i reservatet är inte naturlig och belägen vid cykelbanan över E4:an till Ryhovs sjukhusområde i Öster. Rocksjöns yta är på grund av inpumpning av vätternsvatten med 1,5 m³/s via Liljeholmskanalen några cm högre än Vätterns vattenstånd med ett medelvattenstånd på 88,5 möh.

Berggrunden i reservatet består av Visingsögruppens bergarter. Dessa har tre etager där den understa är gulaktiga sandstenar och den mellersta brokigt färgade gröna och rödbruna sand- och mostenar och breccior. Den översta delen innehåller bland annat kalkstenar med ett markant inslag av algstrukturer i form av stromatoliter – några av jordens första levande varelser. Visingsögruppens bergarter är 700-800 miljoner år gamla och finns i princip enbart runt södra delen av Vättern.

Jorrdjupet är mycket djupt och strax utanför reservatet har Sveriges högsta jorrdjup uppmätts, 195,5 m. Jordarterna består av enorma mängder issjö- och isälvsediment med inverterad lagerföljd, de finkornigaste sedimenten i botten, även om lagren är rejält blandade emellanåt. Jordarten i de övre lagren är huvudsakligen torv som började avsättas redan för 6 500 år sedan och har därför ett för torv mycket mäktigt djup, upp till 9 m. Det har uppmätts i Rocksjömosse i närheten av Rocksjön, sydost om Munksjön, sedermera det område som utfylldes för Jönköpings gamla flygfält. Idag är det industriområdet mellan Fridhem och Solåsen. Det finns också ett antal platser med sand, bland annat Kalmar udde på västra sidan av sjön. På Rocksjöns botten finns ett mäktigt lager av dy, upp till 10 m tjockt.

Rocksjön utgör en del av strandområdet i det forna ishav som förband Västerhavet med nuvarande Östersjön tvärs genom Sverige, det så kallade Yoldiahavet för ca 10 000 år sedan. Vättern var då en djup fjord med betydligt

lägre vattenyta än idag. Mot slutet av Yoldiastadiet avsnördes Vättern till en sjö. Rocksjön är troligen en rest av en erosionsdal bildad efter kraftig erosion av Strömsbergsån och Tabergsån genom de lösa jordlagren. När Vätterns vattennivå började stiga kom en omfattande torvtillväxt att initieras i området söder om Vättern på grund av den höga grundvattennivån. Torvtillväxten kom att hålla jämna steg med höjningen av Vätterns nivå vilket resulterade i de stora torvmäktigheter man har i området. Höjningen av Vätterns yta fick även som konsekvens att området mellan Rocksjön och Vättern – idag stadsdelen Öster – kom att fyllas ut med älvsediment från åarna och svallsediment från Vätterns strandprocesser.

Sjön har ett högt naturvärde och har naturvärdesklass 2 enligt länsstyrelsens vattenvårdsprogram. Bedömningen grundar sig bland annat på den artrika fiskfaunan, den mångformiga strandvegetationen och orördheten. En limnologisk undersökning genomfördes under 2009 som uppföljning av en limnologisk undersökning år 1900. Rapporten visar att vattenkvaliteten är god med pH ca 7,5 och ett siktdjup på ca 4,5 m. Vid undersökningen hittades två ovanligare arter av kiselalger. Rocksjön är mesotrof, medelrik på näringsämnen, och har ett största djup på 12,2 meter och ingår i Tabergsåns vattensystem med ett tillrinningsområde på 20,6 km². Rocksjön tar emot vatten som pumpas in från Vättern via Liljeholmskanalen, Strömsbergsbäcken samt några småbäckar ifrån A6-området. Strömsbergsbäcken är det enda större naturliga tillflödet till Rocksjön. Utloppen från Rocksjön går till Munksjön, huvudsakligen via den grävda Simsholmskanalen som utanför reservatet är kulverterad ca 200 m samt genom Rocksjöån där flödet är lägre pga. dammluckor.

Rocksjön är starkt påverkad till det bättre för vattenkvalitén genom att vätterratten kontinuerligt pumpas in i sjön och till det sämre genom att stora dagvattenutsläpp mynnar i sjön, då området är en lågpunkt. Ur översvämningssynpunkt anges Rocksjöåns utlopp till Munksjön som det känsligaste området. Det finns tre vattendomar, AD 30/1931, AD 52/1937 och AD 47/1959 gällande Rocksjön och Rocksjöån. Den första domen handlar om Rocksjöån och järnvägsbygget Ulricehamn – Jönköping och de två andra om rundpumpningsföretaget. Från Vättern pumpas via Liljeholmskanalen in näringsfattigt vatten till Rocksjön med en vattenföring på i genomsnitt 1,5 m³. Småbäckarna ifrån A6-området, Ryhov och industriområden i söder belastar Rocksjön med ibland ganska förorenat dagvatten. De minsta bäckarna har de högsta föroreningarna och dessa små tillflöden är påtagligt påverkade av den dåliga vattenkvaliteten. Sjön genomgår en viss självrening vilket visas genom att vattenkvaliteten i sjön är bäst, både avseende näring och föroreningar, vid utflödet till Munksjön. Vattenkvaliteten i Simsholmskanalen är något bättre än vattenkvaliteten i Liljeholmskanalen. Rekommendationerna från den limnologiska undersökningen är att det av största vikt att inpumpningen fortgår för fauna och flora. Tillflödena norr om Rocksjövallen bör också åtgärdas så att vattendragens reningskapacitet förbättras.

En utökning av dammen öster om bron över Rocksjöåns utlopp till Munksjön gjordes av tekniska kontoret 2008. En anpassning skedde till naturvärden i form av fågelliv, sjöstrandsnår längs Rocksjöån samt vassområde.

Historik och markanvändning

Våtmarker med mossar, vassar, starkkärr och lövsumpskog, dominerade ursprungligen det flacka landskapet söder om Vättern. SGU:s jordartskarta från 1915 visar på våtmarkernas ursprungliga utbredning, vilken utsträckte sig från Jönköpings östra centrum och Liljeholmen i norr ända ner till Ljungarums kyrkby i söder. Allt som allt en areal omfattande 340 ha. Idag återstår drygt 75 ha vid Rocksjön, Munksjön och utmed Tabergsån, varav hälften är öppna

kärrmarker. De otillgängliga våtmarkerna kring Rocksjön och Munksjön utgjorde en gång förutsättningen för Jönköpings placering. När staden flyttades till nuvarande stadsdelen Öster på 1610-talet, från västra sidan om Munksjön till sandreveln Sanden, var skälet försvarstekniskt. Våtmarkerna betraktades som svårforcerade och utgjorde därför ett naturligt skydd mot fienden.

Kärren runt om Rocksjön nyttjades som fodermark med bete och madslåtter fram till 1900-talets första årtionden. Vasstäkt och virkestäkt förekom också. De norra kärren tillhörde Jönköpings stad och de västra, södra och östra kärren tillhörde bostället Rydhof, med de vid sjön närbelägna torpen Hörnet, Winnen och Holmen. 1909 införlivades Ljungarums socken i Jönköpings stad och under de närmast följande åren upphörde den traditionella markanvändningen alltmer. Markanvändningen fram till 1900-talets början skapade dock sammantaget ett öppet landskap runt om Rocksjön. Ännu på 1950-talet var det öppna landskapet påtagligt. Som beskrivits ovan började vatten pumpas in från Vättern via Liljeholmskanalen på 1930-talet. Det gjordes huvudsakligen för att vattenkvaliteten i Munksjön var dålig på grund av utsläpp från industri och hushåll. Simsholmskanalen, med namn efter gården Simsholmen vid Munksjön, började byggas 1938 och färdigställdes på 1960-talet för att ytterligare förbättra friskvattentillförseln till södra delen av Munksjön.

Utfyllnader för stadsbebyggelse i Rocksjöområdet våtmarker har skett alltsedan den nya staden Jönköping anlades på sandreveln utmed Vättern på 1600-talet. De första utfyllnaderna gjordes vid denna tid på de s.k. Maderna, det område som idag omfattar kvarteren öster om Östra torget i Kanalгатans sträckning. På 1800-talet skedde en hel del utfyllnader på Kålgården för bebyggelse med främst bostäder och hantverkslokaler. På 1900-talet gjordes ytterligare utfyllnader med överskottsmassor och även hushållssopor. Flygfältet anlades på utfyllnad söder om Rocksjön 1930. 1937 gjordes utfyllnad på östra och södra sidan om Rocksjön för järnvägsspåret mot Ulricehamn, som endast var i drift i några decennier. Därefter har utfyllnader framför allt skett på den västra sidan av Rocksjön, i större skala senast på 1970-talet.

Det finns ett antal fornlämningar och historiskt intressanta platser i området. Det finns inga registrerade fasta fornlämningarna så de kan inte beskådas idag, men deras noterade läge visar på områdets betydelse även historiskt sett. Spångerna (Jönköping 131:1) var ett övergångsställe av spänger för att kunna ta sig över sankmarkerna kring Rocksjöån och vidare söderut. Kalmar udde (Jönköping 134:1) är en udde med namn som kan komma från den äldre benämningen av kärrmarkerna kring Rocksjöån; Kandamaden, Kandaladen eller Kalnamaden. Östra badhuset (Jönköping 153:1) är platsen för ett gammalt kallbadhus och här fanns också en numera borttagen torkria som troligen var torkanläggning för lin (Jönköping 153:2). Badhuset anlades från början för att det vid denna tid inte gick att bada i Vättern på grund av föroreningar huvudsakligen från de på 1920-talet nyinförda vattenklosetterna. I John Bauers park väster om sjön och reservatet finns grunden till familjen Bauers sommarhus där John Bauer vistades framför allt som barn. I Rocksjön finns idag en brygga på samma plats som Bauerfamiljens låg i början av 1900-talet. På länsmuséet i Jönköping finns foton från denna tid samt ett antal akvareller av John Bauer av växter från Rocksjöområdet, samma växter som fortfarande finns i området.

Växt- och djurliv

Torvstränder dominerar Rocksjön, men här finns också sandstränder och vid parkerna i norra delen gräs och dy. Våtmarksområdena mot Kålgårdsparken, det gamla flygfältet och många andra ställen begränsas av utfyllnadsmassor. I sjöns sediment finns måttligt höga tungmetallhalter av bland annat kvicksilver och koppar. De biologiska värdena är höga inom kategorier som kryptogamer

(mossor och lavar), kärlväxter, våtmarks- och vattenlevande evertebrater (spindlar, insekter, snäckor), fåglar och fiskarter.

Våtmarkerna runt Rocksjön utgörs av lövsumpskogar med björk och al, sjöstrandsnår med viden, vassar, högstarrkärr (rikkärr), mossar i form av lövrika myrmarker med tall och björk samt vattendragen Rocksjöån, Simsholmskanalen och Strömsbergsbäcken. Sumpskogarna med klibbal och glasbjörk, som i allmänhet alltså inte är så gamla, utgör idag den dominerande delen av våtmarkerna. På en del ställen kring Rocksjön har kärrtorven överlagrats av vitmossetorv och det återstår idag en del helt och hållet skogsbeklädda mindre mossar insprängda som öar i vassarna och högstarrkärren. Tillgången till död ved är god framför allt i sumpskogar och sjöstrandsnår, vilket gynnar många arter.

De botaniska värdena är höga. En botanisk inventering gjordes av Botaniska Sällskapet 1990, då inga rödlistade arter noterades, men man fann skyddsvärda arter som smalkaveldun, vattenskräppa, vippstarr, slokstarr, brunstarr, kärrbräken och granbräken, korsandmat och hornsärv, vilka finns även idag (2010). Andra intressanta växter som påträffades är sjöranunkel, sydbladdra, kalmus, dyblad och hårsärv. Blomvass finnas troligen kvar i området medan den i Södra Vätterbygden sällsynta vattenaloen tros ha försvunnit.

I rikkärret, ett av länets största, i södra delen av våtmarkerna finns intressanta växter som käppkrokmossa (EU-art med rödlisteklass NT-se förklaring i artlistan, bil 2c), skorpionmossor, spärrmossor samt slättergynnade kärlväxter som höstspira och slätterblomma samt växter som sjöfräken, kärrvial, äkta förgätmigej och krypvide. Höstspiran, en senblommande underart till kärrspira, förtjänar ett särskilt omnämnande eftersom rocksjölokalen är typlokal för höstspira. Med typlokal menas att den första vetenskapliga beskrivningen gjordes av exemplar från denna lokal. Höstspiran är sydlig i sin utbredning i Sverige. Kärret är fortfarande till viss del igenväxt men restaurering påbörjades 2005 med tuvfräsning av de bastanta bunkestarrstuvorna på delar av kärret och 2006 slogs kärret med lie för första gången på länge. 2008 bedrevs slätter på ett större område, ca 1,3 ha. Höstspirans population har utvecklats positivt och beståndet har från 2005 till 2009 ökat från ett fåtal till ett 50-tal exemplar. Det beror med stor sannolikhet på att den konkurrenssvaga växten fått hjälp på traven och mer ljus och näring genom den nyupptagna slättern.

Nära Rocksjövallen öster om sjön finns ett antal grova lövträd av knäckeplil, al och ek. På en gammal grov ek med en omkrets på 362 cm – ett jätteträd – växer den rödlistade laven grymig dagglav (VU).

En mossart som återfunnits i området är hårnervmossa som hittades i Sverige första gången 1976. Den har visat sig konkurrera ut inhemska mossarter på störd mark med blottad jord.

De mykologiska värdena är höga och en inventering av trädlevande svampar gjordes 1986-87. Förutsättningarna för dessa svampar är god då en hel del död ved uppstår i sumpskogarna och sjöstrandsnåren när det sker översvämningar och träd och buskar dör eller skadas. Intressanta arter är de mycket sällsynta och rödlistade videticka (NT) och rosenporing (NT) samt trollhand, svartticka, lysticka, rökticka, tallticka och tegelticka. Trollhand är särskilt intressant då fynd från Rocksjön finns i internationella svampherbarier samt att Rocksjölokalen är svensk typlokal. Vid inventering 2009 upptäcktes flera nya lokaler för trollhand öster om Rocksjön.

Under somrarna 2008 och 2009 har evertebrater i form av spindlar, insekter och blötdjur inventerats, med fokus på områden med förväntat höga naturvärden,

bland annat i rikkärret söder om sjön, i det stora vassområdet väster om sjön, längs Strömsbergsbäcken och i sumpskogarna. Resultatet från 2009 visar att det finns ett antal mycket skyddsvärda arter som större kärrspindel, som är globalt rödlistad (VU) och med sin huvudpopulation i Skandinavien, samt krabbspindeln *Ozyptila gertschi* (NT). Bland skalbaggar hittar vi stor korslöpare, snäcklöpare och vasslöpare. Vid rikkärret är trollsländefaunan särskilt rik, bland annat med fynd av citronfläckad kärrtrollslända (EU). Intressanta områden för evertebratfaunan har visat sig vara rikkärret söder om sjön, den varmare smala sydöstliga strandkanten för skalbaggar samt alsumpskogarna i öster för nattflyfaunan samt de öppnare våtmarkerna för spindelfaunan.

Fågellivet är mycket rikt. En häckfågelinventering gjordes 2005/06 av länsstyrelsen. 85 arter noterades då, varav 44 häckande i området. Totalt har över 160 fågelarter noterats vid Rocksjön. I vassarna trivs den i EU:s Fågeldirektiv upptagna brun kärrhök som fått ut två-tre ungar vid ett flertal tillfällen de 4-5 senaste åren. Läget med häckning mitt i tätorten kan nog anses unikt. I vassarna är sävsparv, sävsångare och rörsångare vanliga och emellanåt hörs gräshoppsångaren (NT). Här finns mindre hackspett (NT), som för att häcka kräver ett område på minst 40 ha lövdominerad sumpskog vilket, åtminstone knappt, finns runt Rocksjön och närområdet. Här finns också entita (LC, tidigare rödlistad som NT), gök, rödstjärt, morkulla, enkelbeckasin, stjärtmes och pungmes samt arter som rörhöna och småfläckig sumphöna. Den rödlistade rosenfinken (VU) ses och hörs varje år och hade vid inventeringen ett revir i Knektaparken norr om sjön. John Bauer-parken, där mindre delar ingår i reservatet, innehöll för sin lilla yta på bara 2,5 ha störst täthet av arter och revir, 21 respektive 41. Noterade fåglar knutna till öppna våtmarker med lägre vegetation är till exempel enkelbeckasin och den regionalt ovanliga strandskatan. Några arter som har blivit frekventare efter vasslåttern väster om sjön är mindre strandpipare, rödbena, gulärta, grönbena och ängsbiplärka. Vid en ringmärkning i det slagna vassområdet i augusti 2008 märktes bland annat tre grönbenor och två enkelbeckasiner. Vintertid övervintrar den vackra salskraken (NT) och smådopping.

Provfiskena som genomfördes 2004 och 2009 visade att biomassan av fisk och även antalet fiskarter är hög i Rocksjön. I Rocksjön finns ett 20-tal fiskarter där de vanligaste arterna (i storleksordning) är abborre, mört, gers, braxen, siklöja och nors. Vid provfisket 2009 återfanns också den ovanligare arten nissöga (EU) som är en karpfisk i familjen nissögefiskar. Den trivs på sandbottnar i norra delen av sjön och Rocksjön är enda lokalen i länet för nissöga. Den är en relativt okänd och svårfångad fisk vilket beror mycket på att den är nattaktiv och tillbringar dagen nedgrävd i bottenens sand eller dy. Nissöga var tidigare rödlistad men har nu omvärderats och klassas som livskraftig. I sjön finns även gädda, sik, karp och harr. Det är viktigt att fisk som inte kan reproducera sig i Vättern, som mört, braxen och gädda, får möjlighet att ta sig från Munksjön via Rocksjöån till Rocksjöns för reproduktion mer lämpade grunda vegetationsrika bottnar. Här kan även de hotade arterna storrröding (VU) och ål (CR) påträffas samt lake och benlöja som noterades vid provfiske 2004. Signalkräftan är vanlig i sjön.

Vid Rocksjöån finns en bäverhydda och på många platser kan bäverns iver noteras. I alsumpskogen längst i söder, längs Simsholmskanalen och i John Bauers park ser man fällda aspar och björkar. Observation av bäver har rapporterats vintern/våren 2009/10. Utter (VU, EU) rör sig i området och ses emellanåt i vattnen, bland annat noterades tre uttrar vintern 2006 vid byggande av spången samt en utter i södra delen av sjön hösten 2009. Spillning hittas regelbundet vid broar och iögonfallande platser vid vattendragen. Utter rör sig

med stor sannolikhet i vattensystemet mellan Tabergsåån som har utlopp i Munksjön och Rocksjön. En angelägen åtgärd för att gynna utterns rörelser är att utanför reservatsområdet konstruera faunapassager för utter och andra djur bl. a. längs Strömsbergsbäckens passage av E4:an. Även däggdjur som rådjur, grävling och mård finns runt Rocksjön samt amfibier i mindre och större vattensalamander (EU).

Kända förekomster av rödlistade, signalarter, EU-arter och övriga naturvårdsintressanta arter finns samlade i bilaga 2c.

Friluftsliv

Friluftsvärdet för området är mycket stort. Om man jämför nuvarande aktiviteter som sker vid Rocksjön med de viktigaste värdebegreppen från sociotopkartan (beskriver platser som används av människor) som framtagits i Stockholm så framkommer det att området erbjuder ca hälften av de 27 viktigaste värdena som identifierats i samarbete med olika brukargrupper. Till exempel efterfrågar barn äventyrslek och vild natur, ungdomar en mix av folkliv och avskildhet, vuxna motion och natur- och kulturupplevelser samt äldre lugn, vardagsnatur och nära till miljöer med barn.

Ett spångsystem som är ca 900 m långt färdigställdes 2007. Det löper väster om sjön från John Bauers park, via Kalmar udde genom det stora vassområdet, över Rocksjön med en anslutning till ett industriområde Örnästet. Spången fortsätter vidare över Simsholmskanalen, i kanten av högstarrkärret/rikkärret till gång/cykelbanan söder om sjön. Spångerna används flitigt av vandrare, joggare, fågelskådare, cyklisterna (som ska leda cykeln) och folk som rastar hundar. I området sker natur- och kulturguidningar ibland annat kommunens, Länsstyrelsens och Jönköpings Fågelklubbs regi. 2007 till 2009 har ett 40-tal guidningar gjorts för allmänheten, elever från småskolor till högskolan samt specialgrupper med fokus på fåglar, skötsel av naturvärden och fladdermöss samt kulturvärden. John Bauers födelsedag firas 4 juni med guidning, föredrag mm i John Bauer-parken. Sjön och våtmarkerna används också för naturstudier av Jönköpings kommuns Ekobussen som undervisar om natur i naturen för högstadie- och gymnasieelever. Ekobussen är en del av närliggande UPPTECH som är ett s.k. Science Center där naturvetenskapliga och tekniska fenomen förevisas.

I Rocksjön sker kanotträning och -tävlingar sedan lång tid tillbaka och det finns nio 500/1000-metersbanor markerade av bojar i sjön. Enligt kanotisterna är här Nordens bästa förhållanden för kanottävlingar på dessa sträckor. Varje år har man ett flertal lokala och vanligen två nationella tävlingar på banan. Planer finns att göra stadion till en nationalarena för att ha möjlighet att hålla internationella tävlingar. En utredning om utveckling av sport- och rekreationsvärden har gjorts, bland annat som underlag till reservatsbildandet. Här finns förslag på bättre målhus, läktare, starttorn, ett aktivitetscenter samt förvaringsutrymme. Aktivitetscentrat kan vara en samlingspunkt för evenemang men även innehålla information om natur- och kulturvärden. Starttornen ska samordnas med andra intressen och även fungera som fågel- och utsiktstorn.

Några stora årligen förekommande motionslopp med upp till 10 000 deltagare brukar ha start- och målpunkt i Knektaparken och går delvis genom reservatet. Det finns en badplats med sandstrand på nordöstra stranden. Brygga läggs ut sommartid. Ombyte, toaletter samt viss skötsel tillhandahålls av vandrarhemmet. Delar av reservatet, i närheten av Knektaparken och John Bauerparken, berörs av en 18-håls frisbeegolfbana som anlagts och nyttjas av

John Bauer Frisbeegolf-klubb. Även allmänheten har tillgång till banan och årligen anordnas tävlingar.

Fiske sker i ganska stor omfattning i sjön, framför allt vintertid. Jönköpings fiskeklubb ansvarar för kräftfisket och anordnar kräftfiske för allmänheten vid fastställda tider och enligt vissa regler. Ungdomar och barn fiskar kräftor för reducerat pris. Fiske från land och broar av vanligt förekommande fiskar sker regelbundet. Vinterfiske på is är också vanligt. Ett fiskevårdsområde för Munksjön-Rocksjön för att vårda fiskbeståndet är under bildande. Fisketillsyn kommer att utföras på uppdrag av fiskevårdsområdet där kommunen är största fiskerättsägare. Fisket kommer att vara tillgängligt för allmänheten.

I angränsning till och delvis inom reservatsområdet finns ett nät av gång/cykelbanor, vilket kommer att förtätas. Kollektivtrafik i form av buss finns framför allt runt norra delen av reservatet och nära badplatsen stannar Vaggerydsbanans tåg vid hållplats Rocksjön. Parkeringsplatser finns i anslutning till John Bauerparken, Rocksjövädden/vandrarhemmet, industriområdet vid ICA-Maxi

Bebyggelse och reservatsgränser

Det finns inga byggnader innanför reservatsgränserna förutom två broar över Rocksjön respektive Simsholmskanalen. Det finns dock 8 befintliga bryggor, ca 1 km träspång, fågelobservationsplats och ett barngömsle. Öster om sjön i angränsning till reservatet finns ett nybyggt vandrarhem som är i drift sedan 2009. Söder och sydväst om reservatet finns industriområden, ytor som i framtiden till stor del planeras bli bostäder och stadsmiljöer.

John Bauers park hamnar till största delen utanför reservatet på grund av viss osäkerhet om vad som kommer att hända med området samt att reservatsbildande strider mot en detaljplan. En väg som binder ihop Holmgatorna med John Bauergatan har föreslagits. En elfördelningsstation kommer att uppföras strax norr om parken. Idag sköts området dels som klippt gräsmark med en del äldre träd som bevaras, delar med trädgårdsväxter från den tiden Bauerfamiljens hus med tomt låg här och här finns även orörda delar av sumpskog och sjöstrandsnår. Parkens höga natur- och kulturvärden kan upprätthållas vid samma skötsel som idag.

Strandkanten mellan GC-bana (gång- och cykelbana) och Rocksjön norrut inkluderas i reservatet eftersom bäver rör sig i området och bården av buskar, träd och vass är viktig för fauna och flora i strandkanten. Vid kanotstadion går gränsen i vattnet för att det ska vara möjligt att bygga ut stadion på befintlig plats. Liljeholmskanalens yttre del söder om Odengatan ingår i reservatet då den ovanliga fisken nissöga kan trivas på grusbotten. Vid badplatsen går gränsen i strandlinjen och bäcken med ganska tät vegetation av vass och snår söder om vandrarhemmet ingår. Området norr om Rocksjövädden utgår ifrån reservatet eftersom man planerar en byggnad för förvaring av kanoter med utläggningsplats i sjön. Öster om planen finns värdefulla träd och vassområden av stor vikt för fågellivet, vilka därför ingår i reservatet. Fastighetsgräns gentemot banvädden utgör också reservatsgräns då naturmarken här på sina ställen annars skulle bli alltför smal.

GC-bana utgör gräns i sydost och det ligger en remsa naturmark utanför reservatet. Detta är för att underlätta behov av dikesrensning samt eventuell breddning av filer från E4:an till Solåsrondellen. Strömsbergsbäcken är en mycket viktig biotop för bland annat ryggradslösa djur och utter. Så mycket som anses möjligt av bäcken ligger därför inom reservatet. Reservatsgränsen följer ej fastighetsgränserna gentemot utfyllnadsvallarna som gränsar till

industriområdena på gamla flygfältet. Gränsen går istället mitt på utfyllnaden för att det ska vara lätt att se var reservatet börjar. Reservatsgränsen blir alltså några meter in på kommunens mark. Strömsbergsbäcken, Simsholmskanalen och Rocksjön är viktiga gröna spridningsvägar vilket motiverar att dessa inkluderas i reservatet. Strömsbergsbäckens sydligaste del i reservatet där den öppna karaktären med enstaka större träd bibehålls, är belägen ca 500 m norr om Naturreservatet Strömsberg.

Miljömål och bevarandestrategier

Bildandet av naturreservatet uppfyller de nationella, regionala och lokala miljömålen nedan som syftar till att:

- främja människors hälsa
- värna den biologiska mångfalden och naturmiljön
- ta till vara kulturmiljön och de kulturhistoriska värdena
- bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga
- trygga en god hushållning med naturresurserna

Kommunen arbetar med de 16 av riksdagen beslutade nationella miljö kvalitetsmålen. Genom bildande av naturreservatet Rocksjön bidrar kommunen till uppfyllande av miljömålen:

Myllrande våtmarker
 Levande skogar
 Levande sjöar och vattendrag
 God bebyggd miljö
 Ett rikt växt- och djurliv

Rocksjöns rikkärr beskrivs 2004 i Länsstyrelsens arbete med åtgärdsprogram för rikkärr som ett objekt med högsta klass (1) vilket dock kräver en övergripande restaurering.

Jönköpings kommun antog ett naturvårdsprogram 2009. Rocksjön och dess våtmarker har här beskrivits i två objekt 11:001 och 11:018 och har högsta naturvärdesklass, 1. I programmet står att området kommer att bli naturreservat. Det är nu ca 90 % av objektens areal som föreslås bli naturreservat.

Dokumentation

- Aronsson, M., Nyberg, C. & Sahlin, U. 2008. DAISIE – och 100 värstingar. – Fauna och Flora 103 (2): 2–9.
- ArtDatabanken - SLU, 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010.
- ArtDatabanken – SLU, 2008. Arter & naturtyper i habitatsdirektivet – tillståndet i Sverige 2007.
- Botaniska sällskapet i Jönköping, 1990. Thorell, M., Carlsson, R. Rocksjökarren. Botanisk inventering – Växtekologisk kartering.
- Jönköpings Högre Allmänna Läroverk, 1915-16. CO von Porat. Fågelfaunan i Jönköpings omnejd och län.
- Jönköpings kommun, 2010. Stadsbyggnadskontoret. Naturvårdsprogram för Jönköpings kommun 2009-2013.
- Jönköpings kommun, 2010. Stadsbyggnadskontoret. Anders Ahlstrand. Inventering av naturvårdsintressanta evertebrater i Rocksjöområdet - utkast.
- Jönköpings kommun, 2009. Tomas Fasth, Pro Natura. Inventering av naturvårdsintressanta mossor och lavar i Rocksjöområdet.
- Jönköpings kommun. 2009. Resultatet av provfisket som genomfördes i Rocksjön 2009 – utkast.
- Jönköpings kommun, 2009. Stadskontoret. Rocksjöområdet – utveckling av sport- och rekreationsvärden inom Stadsbyggnadsvision 2.0
- Jönköpings kommun, 2009. Stadskontoret. Skiss till Ramprogram för Södra Munksjön – remiss
- Jönköpings kommun, 2008. Stadskontoret. Inventering av natur- och rekreationsvärden vid Munksjön inom Stadsbyggnadsvision 2.0.
- Jönköpings kommun, 2008. Stadskontoret. Stadsbyggnadsvisionen 2.0.
- Jönköpings kommun, 2007. Stadsbyggnadskontoret. Rocksjön – våtmarken i centrum. Broschyr.
- Jönköpings Kommun, 2004. Stadsbyggnadskontoret. Grönstrukturplan för Jönköping och Huskvarna.
- Jönköpings kommun, 2003. Stadsbyggnadskontoret. Jönköpings kommuns översiktsplan
- Jönköpings kommun, 2003. Miljökontoret. Per Sjöstrand, Fiskeribiologi, Jönköping. Kontroller av förekomst av nissöga inom Jönköpings kommun 2001-2002.
- Jönköpings kommun, 1999. Miljökontoret. Vattenöversikt för Jönköpings kommun – sjöar och vattendrag.
- Jönköpings kommun, 1990. Stadsarkitektkontoret. Naturreservatet Rocksjön,. Förslag till beslut, föreskrifter, skötselplan. Remisskopia.
- Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2006. Fåglar i Rocksjöområdet – fågelområde nära centrala Jönköping. Meddelande nr 2006:37.
- Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2006. Lokalisering och inventering av rikkärr i Jönköpings län 2006. Meddelande nr 2006:22.
- Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2006. Provfiske Barnarpasjön och Rocksjön. Meddelande nr 2006:6.
- Länsstyrelsen i Jönköpings län. Databas över hotade arter.
- Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1995. Natur i Jönköpings län.
- Länsstyrelsen i Jönköpings län. 1990. Vattenvårdsprogram Jönköpings kommun. Meddelande 4/90, Jönköping.
- Naturvårdsverket, 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Rapport 5788.
- Naturvårdsverket, 2004. Effekter av störningar på fåglar – en kunskapssammanställning för bedömning av inverkan på Natura 2000-objekt och andra områden. Rapport 5351.
- Naturvårdsverket, 2003. Bildande och förvaltning av naturreservat – handbok 2003:3.
- Naturvårdsverket, 1988. Stränder vid fågelsjöar. Om fuktängar, mader och vassar i odlingslandskapet.
- Riksantikvarieämbetet, 2009. Fornminnesregistret.
- Sandell, B. 2009 Limnologisk undersökning av Rocksjön, inom Jönköpings kommun, sommaren 2009.
- SGU, 1984. Sven-I. Svantesson. Jordartskarta. 7 E Jönköping SV. Serie Ae nr. 59.
- SGU serie Ba 39, 1986. Berggrundskarta Jönköping.
- Skogsvårdsstyrelsen. Sumpskogsinventeringen.
- Stockholm stad, 2003. Stadsbyggnadskontoret. Sociotophandboken, A. Ståhle (red).
- Vätternvårdsförbundet, 2009. Munksjöns framtid? Rapport nr 100.

Mål och föreskrifter för skötsel av reservatet

Övergripande mål med skötseln

Reservatet ska utgöras av naturliga och av människan hävdade våtmarker av vassområden, strandsnår och högstarrområden samt sumpskogar och vattenmiljöer. De hydrologiska förhållandena ska bevaras i reservatet. Efter en analys av gällande vattendomar bör om möjligt vattennivån optimeras för att gynna våtmarkerna runt Rocksjön. Den höga biologiska mångfalden av kärlväxter, kryptogamer, svampar, evertebrater och högre djur ska bevaras och ha möjlighet att utvecklas i dessa områden. De rödlistade arterna ska finnas kvar. Skötseln ska bidra till hög möjlighet till och variation av rekreation, evenemang och friluftsliv.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

För skötselområdesindelning, se skötselplankarta bilaga 2a.

Skötselområde 1 (Rikkärr)	4 ha
Naturtyp: Högstarrkärr	3 ha
Lövrisk myrmark	0,5 ha
Sjöstrandsnår	0,5 ha
Natura 2000-habitat: 7230 Rikkärr	2 ha

Högstarrkärrret är ett ständigt blött medelrikkärr som framför allt täcks av starrarterna bunkestarr, trådstarr och tagelstarr, men även vide, kaveldun och vass är vanliga. Genom restaureringen 2005-2008 har områdets höga naturvärden fått bättre förutsättningar att finnas kvar. Hela området kommer inte att restaureras men förutsättningar finns att åtminstone halva ytan ska kunna bli ett öppet högstarrs område. Ett område längst i öster är en liten mosse som ska lämnas orörd. En spångförsedd vandringsled går genom västra delen av området.

Bevarandemål ¹

- Arealen öppet högstarrkärr ska vara minst 2 ha
- Minst 50 blommande höstspiraplantor ska finnas i området
- Det ska finnas förutsättningar för förekomst av typiska rikkärrsarter av mossor (t.ex. skorpionmossor samt käppkrokmossa)
- Arterna kärrvial, granbräken, kärrbräken, slätterblomma och tagelstarr ska finnas i området
- Den lövriska myrmarken ska vara skogbevuxen

Skötselåtgärder

- Slätter av rikkärrret med bortförsel av det organiska materialet görs i andra halvan av augusti eller i september minst vartannat år

¹ Bevarandemål anges för att mäta och följa upp den biologiska kvaliteten. Ett problem är att det i många fall saknas bra kunskapsunderlag för vad som är god biologisk kvalitet. Ny kunskap kan medföra att de uppsatta målnivåerna ändras. Avvikelse från uppsatta bevarandemål behöver inte resultera i omedelbara skötselåtgärder.

- Busk- och vassröjning fram till sjökanten i rikkärrsområdet norr om cykelbanan görs årligen eller vid behov
- Nedtagning av björkar och buskar mellan södra delen av spången och GC-banan
- Viss utglesning av träd på myrmarken ska vara möjligt.
- Viss busk- och vassröjning för att hålla övriga delar av rikkärret öppna ska vara möjligt att göra

Skötselområde 2 (Vass, Rocksjöån, Simsholmsk.)	18 ha
Naturtyp: Vass	7 ha
Naturtyp: Sjöstrandsnår	6 ha
Lövrisk myrmark	1 ha
Vattenyta	2 ha
Lövsumpskog	2 ha

Natura 2000-habitat: Ej habitat

Området består i centrala delen av ett större sammanhängande vassområde som huvudsakligen omges av sjöstrandsnår. Rocksjöån och Simsholmskanalen med utlopp i Munksjön omges av sjöstrandsnår och sumpskogar. Omfattande busk- och trädröjning samt slätter med borttagande av organiskt material har under 2007 och 2008 gjorts vintertid på 2-3 ha av vassområdet. Detta ska göras kontinuerligt vintertid för att inte området ska grundas upp samt för att revitalisera vassen, som annars riskerar att slås ut av uppkommande buskar och träd. Fågellivet är mycket rikt och gynnas av variationen av våtmarker, vattendrag, snår och sumpskogar. Det finns tre områden av lövriska myrmarker, dels längs Rocksjöån samt insprängda i området. I området finns också en bäverhydda som man tror nyttjas av både uter och bäver. Fiskarter som lever i Vättern ska ha möjlighet att från Munksjön via Rocksjöån leka vid de grunda bottenarna i Rocksjön.

Bevarandemål

- Det ska finnas ett öppet sammanhängande vassområde på minst 4 ha
- Sjöstrandsnår ska bevaras och finnas i dagens omfattning
- Fågellivet ska vara rikt med förutsättningar för förekomst av mindre hackspett, smådopping, brun kärrhök, vattenrall och entita
- Svampen trollhand ska finnas med minst 20 vitala ex. i området
- De lövriska myrmarkerna längs Rocksjöån och söder om Simsholmskanalen ska bevaras
- Det ska finnas förutsättningar för förekomst av uter och bäver i vattendragen

Skötselåtgärder

Inga åtgärder förutom

- Slätter vintertid ska bedrivas på minst 3 ha vass i detta område minst vart femte år. Det organiska materialet ska transporteras bort från reservatet

alternativt brännas på plats. I samband med slåttern kan andra åtgärder göras för att gynna fågellivet, t ex rännor, småvatten, mosaikstrukturer.

- Vassområdena ska hållas öppna genom att buskar och träd tas bort regelbundet, minst vartannat år, och transporteras bort från reservatet.
- Kontroll av spången görs årligen, vid behov görs riktning, underhåll, reparation, busk- och trädröjning.
- Röjning av enstaka träd och buskar längs Rocksjöån och Simsholmskanalen kan göras utanför fåglarnas häckningstid 1/4 – 31/7 efter samråd med kommunens naturvårdsfunktion

Skötselområde 3 (Sumpskogar)

13 ha

Naturtyp:	Lövsumpskog	11 ha
	Sjöstrandsnår	1 ha
	Övrig lövskog	1 ha

Natura 2000-habitat: 9080 Lövsumpskog 6 ha

Sumpskogarna huvudsakligen beväxta av al och björk är täta och svårtillgängliga. Alsumpskogarna kan i en del fall betraktas som Natura 2000-habitat. Skogarna är på de flesta ställen blöta hela året. Många områden är mycket otillgängliga. Längs Strömsbergsbäcken trivs utter och insekts- och snäckfaunan är mycket rik. I skötselområdet är det gott om död ved både i form av stockar och grenar, vilket bland annat gynnar vedlevande svampar och fågellivet. Inga ingrepp bör göras i skogarna. Det finns en hel del dagvattenutläpp från industriområden, Ryhov/A6-området, E4:an mm som mynnar i områdena. En naturlig rening sker i sumpskogarna. Strax väster om Rocksjövallen finns mellan fotbollsplanen och kärr/vass en rad grova träd. Främst finns här knäckepeil och balsampoppel men också en gammal jätteek och en flerstammig äldre klibbal. Här finns gott om död ved, framför allt stående döda träd. Det är viktigt för en rad växt- och djurgrupper att nedfallna grova grenar lämnas kvar i hela området.

Bevarandemål

- Bevara 12 ha alsumpskogar och sekundära lövskogar av fuktig typ utan ingrepp
- Svampen trollhand ska finnas i livskraftiga bestånd

Skötselåtgärder

Inga åtgärder med undantag av att:

- Döda träd och nedfallna grova grenar väster och söder om Rocksjövallen städas ej bort utan kan vid behov flyttas till naturmiljön

Skötselområde 4 (Rocksjön, vass och strand)

41 ha

Naturtyp:	Vatten	39 ha
	Vass	1,5 ha
	Strandområde	0,5 ha

Natura 2000-habitat: ej habitat

Utgörs huvudsakligen av Rocksjöns vattenyta samt delar av Liljeholmskanalen, där vatten pumpas in i sjön från Vättern, men också vassområden längs strandkanten, framför allt den östra stranden, samt strand mot John Bauerparken och Knektaparken. I vassen trivs en rad fåglar som brun kärrhök, skäggdopping och sothöna. Vassområdena är också viktiga för kanotverksamheten för att dämpa vattenrörelser. Här finns kanotbanor och bryggor.

Bevarandemål

- Rocksjön ska vara en renvattensjö med ett genomsnittligt siktdjup på minst 4 m och god vattenkvalité.
- pH i Rocksjön ska vara över 7,0
- Vass ska finnas på minst 1,5 ha
- Strandkanten längs Rocksjöns nordvästra del mot John Bauerparken ska vara träd- och buskklädd till minst 50 % med en mosaik av buskar, sjöstrandsnår, vass och övrig vattenvegetation
- Dagvattenutsläpp ska ej påtagligt påverka sjön

Skötselåtgärder

- Fortsatt inpumpning av Vätternsvatten via Liljeholmskanalen med ca 1,5 m³/s
- Vasslätter bör göras vintertid på vissa områden för att undvika uppgrundning och utbredning av vedartad vegetation
- Vasslätter sommartid kan göras på lämpliga ställen för att förbättra land/sjökontakten och undvika utbredning
- Strandkantens vegetation längs Rocksjöns nordvästra del kan glesas ut vid behov. Hydrologin får ej förändras.
- Grässlätter kan ske på mindre ytor närmast John Bauerbryggan och längs gång/cykelbanor
- Provtagning av vattenkvalitén ska göras regelbundet och vid behov ska åtgärder vidtas

Skötselområde 5 (Halvöppna trädklädda marker)

2 ha

Naturtyp:

Lövskog

2 ha

Natura 2000-habitat: ej habitat

Området är uppdelat på två delområden – längs sydöstra stranden av Rocksjön samt längst i söder i reservatet. Här är en naturtyp av halvöppen sumpskog/våtmark med enstaka större träd och buskar och träd. Vid Rocksjöns strand gynnas bland annat värmekrävande insekter av denna halvöppna karaktär vilken bör upprätthållas. I söder gynnas fågellivet av variationen av träslag och strukturen av öppnare karaktär än de rena sumpskogsområdena.

Bevarandemål

- Skötselområdet vid Rocksjöns strand ska ha en öppen struktur med ca 100 träd per hektar.

- Skötselområdet i söder ska ha en öppen struktur med ca 200 träd per hektar.
- Buskskiktet ska vara rikt och varierat
- I det norra området ska finnas en rik värmegynnad skalbaggsfauna, bland annat med de mindre vanliga vasslöpare, stor korslöpare och snäcklöpare

Skötselåtgärder

Inga åtgärder med undantag av att:

- Trädnedtagning och ev. buskröjning av icke-bärande träd/buskar för att bibehålla en öppen struktur

Friluftsliv och gränser

För lokalisering av friluftsanordningar, se friluftskarta bilaga 2b.

Bevarandemål

- Det ska finnas minst 1,0 km väl underhållen strövstig i form av spång.
- Det ska finnas två starttorn kombinerade med fågel-/utkikstorn samt 9 banor för kanotverksamheten.
- Befintliga bryggor, 8 st, ska ha möjlighet att finnas kvar och i så fall underhållas av respektive bryggghållare. Dessa är Fritid Jönköping för bryggan vid badplatsen, tekniska kontoret för bryggan i John Bauers parks södra del, fiskare för bryggan vid sydöstra stranden av Rocksjön samt för övriga fem Huskvarna och Jönköpings kanotklubbar.
- Det ska finnas 4-6 informationstavlor i anslutning till reservatet
- Små informationsskyltar om natur, kulturvärden, fiske mm ska kunna sättas upp av förvaltaren eller med tillåtelse av förvaltaren
- Reservatets gränser ska vara markerade enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Skötselåtgärder

- Underhåll av gång/cykelbana, start-/fågel-/utkikstorn, bryggor samt kanotbanor ska göras vid behov.
- Röjning av vegetation längs spången ska göras minst två gånger per år, en gång i maj och en gång i augusti. Busk- och trädröjning görs vid behov. Stor hänsyn ska tas till fågellivet.
- Kontroll av spången samt broar, bänkar och anordningar längs spången ska göras årligen på våren. Vid behov görs reparationer av dessa samt riktning av spången.
- 4-6 informationstavlor ska placeras ut inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft. Tavlan ska innehålla karta över området, information om reservatets naturvärden,

kulturvärden, reservatsföreskrifter för allmänheten samt delar av allemansrätten.

- Naturreservatets gränser ska markeras senast 6 månader efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft.
- Det ska finnas möjlighet att i sumpskogen anlägga en mindre spång (en-två plankor bred) för rekreations- och undervisningssyften

Dokumentation och uppföljning

Uppföljning av skötselåtgärder

Alla skötselåtgärder som utförs inom reservatet ska dokumenteras, skriftligt och vid behov med foto. I dokumentationen ska framgå vilka åtgärder som genomförts och när de genomfördes, samt vem som utförde åtgärden.

Uppföljning av bevarandemål

En fördjupad uppföljning av reservatets värden (natur- och friluftslivs-värden) och de uppsatta bevarandemålen ska ske. Uppföljningen ska ske enligt metoder och tidplaner för gällande uppföljningsprogram.

Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras när tillsynen eller uppföljningen indikerar att behov finns.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder samt finansiering

Åtgärd	Var	När / intervall	Prioritet	Finansiering
Gränsmarkering	Yttergräns	Inom 6 månader	1	Förvaltaren
Informationstavlor	Huvudsakligen ingångar till reservatet	Inom 1 år	1	Förvaltaren
Underhåll av spång, infotavlor, stigar, vägar	Hela reservatet	Årligen eller vid behov	1	Förvaltaren
Slåtter starr	Skötselområde 1	Minst vartannat år med start 2010	1	Förvaltaren
Slåtter vass	Skötselområde 2 och 4	Minst vart femte år i 2 och vid behov i 4	2	Förvaltaren
Busk- och trädröjning	Skötselområde 1 och 2	Årligen i 1, vartannat år i 2	1	Förvaltaren
Busk- och trädröjning	Skötselområde 4 och 5	Vid behov	2	Förvaltaren
Underhåll kanotanordningar	Skötselområde 1, 2 och 4	Årligen eller vid behov	1	Kanotföreningarna/ Fritid Jönköpings kommun
Underhåll av bryggor	Skötselområde 4	Vid behov	1	Respektive ansvarig brygghållare
Uppföljning av bevarandemål	Hela naturreservatet	Enligt plan	2	Tillsynsmyndighet

Prioritering av föreslagna åtgärder och intervall för genomförande.

(1) högsta prioritet, (2) hög prioritet, (3) lägre prioritet

Bilagor

- 2a Skötselplankarta
- 2b Friluftsförhållanden- och rekrekationskarta
- 2c Artlista
- 2d Översiktskarta

Skötselplankarta

Bilaga 2a

Naturreseptatet Rocksön

Friluftskarta

Bilaga 2b

Bilaga 2c

Förekomst av rödlistade arter, signalarter och arter i EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektiv – inom naturreservatet Rocksjön

Förklaringar – se sid. 3

Art	Kategori	Invent.år	Ref.
Kärlväxter			
Bäckbräsmå (<i>Cardamine amara</i>)	S2	1990	Botaniska Sällskapet
Desmeknopp (<i>Adoxa moschatellina</i>)	S2	1990	Botaniska Sällskapet
Granbräken (<i>Dryopteris cristata</i>)	S3	2009	Dag Fredriksson
Höstspira (<i>Pedicularis palustris</i> ssp <i>opsiantha</i>)	Ö	2009	Dag Fredriksson
Klubbstarr (<i>Carex banbaumi</i>)	R	2002	Länsstyrelsen
Kärrbräken (<i>Thelypteris palustris</i>)	S3	2009	Dag Fredriksson
Kärrvial (<i>Lathyrus palustris</i>)	R	2009	Dag Fredriksson
Missne (<i>Calla palustris</i>)	S2	1990	Bot. Sällsk.
Skogslind (<i>Tilia cordata</i>)	S3	2009	Dag Fredriksson
Skänst mannagräs (<i>Glyceria notata</i>)	R	1998	Länsstyrelsen
Skärmstarr (<i>Carex remota</i>)	S3	1990	Bot. Sällsk.
Springkorn (<i>Impatiens noli-tangere</i>)	S	2009	Tomas Fasth
Ullsäv eller snip (<i>Trichophorum alpinum</i>)	Ö	2009	Tomas Fasth
Mossor			
Guldspärrmossa (<i>Campylium stellatum</i>)	Ö	2009	Tomas Fasth
Härnervmossa (<i>Campylopus introflexus</i>)	Ö	2009	Tomas Fasth
Käppkrokmossa (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)	NT, EU, §	2009	Tomas Fasth
Kärrspärrmossa (<i>Campyliadelphus elodes</i>)	Ö	2009	Tomas Fasth
Lundkrypmossa (<i>Hygroamblystegium varium</i>)	Ö	2009	Tomas Fasth
Röd skorpionmossa (<i>Scorpidium revolvens</i>)	Ö	2005	Eva Götbrink
Späd skorpionmossa (<i>Scorpidium cossoni</i>)	Ö	2005	Eva Götbrink
Strandspärrmossa (<i>Campylium protensum</i>)	Ö	2009	Tomas Fasth
Vattengaffel (<i>Riccia fluitans</i>)	R	2009	Tomas Fasth
Lavar			
Grynig dagglav (<i>Physconia grisea</i>)	VU	2009	Tomas Fasth
Lönnlav (<i>Bacidia rubella</i>)	S3	2009	Tomas Fasth

Svampar			
Kantarellmussling (<i>Plicatura crispa</i>)	S3	2009	Tomas Fasth
Lysticka (<i>Haplophrys nidilans</i>)	Ö	1986	Max Koschatsky
Rosenporing (<i>Junghunia nitida</i>)	NT	1986	Max Koschatsky
Rökticka (<i>Bjerkandera fumosa</i>)	Ö	1986	Max Koschatsky
Svartticka (<i>Datronia mollis</i>)	Ö	1986	Max Koschatsky
Tallticka (<i>Phellinus pini</i>)	S2	1986	Max Koschatsky
Tegelticka (<i>Daedaleopsis confragosa</i>)	Ö	1986	Max Koschatsky
Trollhand (<i>Hypocreopsis lichenoides</i>)	Ö	1986	Max Koschatsky
Videticka (<i>Antrodia macra</i>)	NT	1986	Max Koschatsky
Insekter			
Bivarg (<i>Philanthus triangulum</i>)	Ö	2009	Anders Ahlstrand
Blågrön mosaikslända (<i>Aeshna cyanea</i>)	Ö	2009	Anders Ahlstrand
Citronfläckad kärrtrollslända (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	EU	2009	Tomas Fasth
Myskbock (<i>Aromia moschata</i>)	S	2009	Anders Ahlstrand
<i>Paederus riparius</i>	Ö	2009	Anders Ahlstrand
Snäcklöpare (<i>Cychrus caraboides</i>)	Ö	2009	Anders Ahlstrand
Starrmosaikslända (<i>Aeshna juncea</i>)	Ö	2009	Anders Ahlstrand
Stor korslöpare (<i>Panagaeus cruxmajor</i>)	Ö	2009	Anders Ahlstrand
Svart ängstrollslända (<i>Sympetrum danae</i>)	Ö	2009	Anders Ahlstrand
Tegelröd ängstrollslända (<i>Sympetrum vulgatum</i>)	Ö	2009	Anders Ahlstrand
Vasslöpare (<i>Odacantha melanura</i>)	Ö	2009	Anders Ahlstrand
Spindlar			
<i>Aeroncus crassiceps</i>	Ö	2009	Anders Ahlstrand
<i>Gongyliellum murcidum</i>	Ö	2009	Anders Ahlstrand
<i>Ozyptila gertschi</i>	NT	2009	Anders Ahlstrand
Större kärrspindel (<i>Dolomedes plantarius</i>)	VU (globalt)	2009	Anders Ahlstrand
Snäckor			
Hjärtgrynsnäcka (<i>Vertigo antivertigo</i>)	Ö	2005	Eva Götbrink
Fåglar			
Brun kärrhök (<i>Circus aeruginosus</i>)	EU		Artportalen
Entita (<i>Parus palustris</i>)	LC (rödl. NT 2005)		Artportalen
Gräshoppsångare (<i>Locustella naevia</i>)	NT		Artportalen
Kungsfiskare (<i>Alcedo atthis</i>)	VU		Artportalen
Pungmes (<i>Remiz pendulinus</i>)	EN		Artportalen
Mindre hackspett (<i>Dendrocopos minor</i>)	NT		Artportalen
Rosenfink (<i>Carpodacus erythrinus</i>)	VU		Artportalen
Salskrake (<i>Mergus albellus</i>)	NT		Artportalen

Smådopping (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	Ö		Artportalen
Vattenrall (<i>Rallus aquaticus</i>)	Ö		Artportalen
Grod- och kräldjur			
Större vattensalamander (<i>Triturus cristatus</i>)	EU	2008	Matilda Hansen
Fiskar			
Nissöga (<i>Cobitis taenia</i>)	EU	2009	Marie Leuchovius
Siklöja (<i>Coregonus albula</i>)	EU	2004	Länsstyrelsen
Ål (<i>Anguilla anguilla</i>)	CR	2004	Länsstyrelsen
Harr (<i>Thymallus thymallus</i>)	Ö	2004	Länsstyrelsen
Däggdjur			
Utter (<i>Lutra lutra</i>)	VU, EU	2009	Tomas Fasth
Bäver (<i>Castor castor</i>)	Ö	2010	Artportalen
Kiselalger			
<i>Stauroneis amphicephala</i>	Ö	2009	Bernt Sandell
<i>Fragilaria incognita</i>	Ö	2009	Bernt Sandell

Tabell över kända förekomster av rödlistade arter, signalarter, Natura 2000-arter och andra arter av intresse. Sekretessarter är inte angivna.

Kategori anges för;

Rödlistade arter (Artdatabanken 2010 *Rödlistade arter i Sverige 2010*): (RE) försvunnen (CR) akut hotad, (EN) starkt hotad, (VU) sårbar, (NT) nära hotad, (LC) livskraftig, (DD) kunskapsbrist

Signalarter (Skogsstyrelsen 1995 (kärlväxter), 2000 (kryptogamer) *Signalarter – indikatorer på skyddsvärd skog*): (S3) högt signalvärde, (S2) medelgott signalvärde, (S1) lågt signalvärde, arter i art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet anges (EU)

Övriga intressanta arter (Ö), regionalt sällsynta (R)

Naturreseptatet Rocksön

Översiktskarta naturreservat

Bilaga 2d

VÄTTERN

